

Ikt. sz.: EUB-41/25-4/2021.

EUB-16/2021. sz. ülés
(EUB-74/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2021. november 8-án, hétfőn, 10 óra 33 perckor
az Országház Apponyi Albert gróf termében (főemelet 58.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató az Európai Tanács 2021. októberi üléséről</i>	5
<i>Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója</i>	5
<i>Hozzászólások, vélemények</i>	10
<i>Dr. Ökrös Oszkár válasza</i>	12

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az Európai Tanács 2021. októberi üléséről

Előterjesztő:

Dr. Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára

2. EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS

a) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról [COM (2020) 825; 2020/0361 (COD)]

b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a digitális ágazat vonatkozásában a megtámadható és méltányos piacokról (digitális piacokról szóló jogszabály) [COM (2020) 842; 2020/0374 (COD)]

(Zárt ülés!)

(A bizottság állásfoglalásának kialakítása a HHSZ 140. § (5) bekezdése alapján)

Előterjesztő:

Dr. Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára

3. Nagykövetjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Zárt ülés!)

Előterjesztő:

Vargha Tamás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium polgári hírszerzésért felelős államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Balczó Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke
Csöbör Katalin (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz)
Juhász Hajnalka (KDNP)
Bana Tibor (független)

Helyettesítési megbízást adott

Tessely Zoltán (Fidesz) dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz) dr. Tilki Attilának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes
Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Dr. Ökrös Oszkár államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)

Megjelent

Gether Dániel (Igazságügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 33 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, az Országgyűlés munkatársait.

Első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív alapján és az eseti képviseleti megbízásokkal együtt bizottságunk határozatképes.

Második teendőnk a napirendi pontok elfogadása. Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően múlt hét végén megkapták a napirendi javaslatomat. Három tervezett napirendi pontunk van. 1. napirendi pont: tájékoztató az Európai Tanács 2021. októberi üléséről, a napirendi pont előterjesztője Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára. 2. napirendi pont: egyeztetési eljárás az Európai Parlament és a Tanács rendelete a digitális szolgáltatások egységes piacáról, valamint az Európai Parlament és a Tanács rendelete a digitális ágazat vonatkozásában a megtámadható és méltányos piacokról; a bizottság állásfoglalásának kialakítása történik a házszabály 140. § (5) bekezdése alapján zárt ülés keretében. A napirendi pont előterjesztője szintén Ökrös Oszkár államtitkár úr, akit ezúttal is tisztelettel köszöntök. És végül a zárt ülést folytatjuk nagykövetjelölt kinevezés előtti meghallgatásával, a napirendi pont előterjesztője Vargha Tamás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium polgári hírszerzésért felelős államtitkára.

Tisztelt Bizottság! Kérdezem, hogy a napirendi pontokkal kapcsolatban van-e valakinek esetleg kérdése. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet.

Szavazásra teszem fel. Ki az, aki egyetért a napirendi pont megtárgyalásával? Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Tisztelt Bizottság! Előzetesen írásban jelezte távolmaradását Tessely Zoltán alelnök úr és Riz Gábor bizottsági tag.

Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy 2021. október 26-án az Europol közös parlamenti ellenőrző csoportjának online találkozásán vett részt Bana Tibor bizottsági tagunk, aki az internetes zaklatások témakörében tett felszólalást. Köszönjük szépen.

Tájékoztató az Európai Tanács 2021. októberi üléséről

Tehát hozzákezdünk az 1. napirendi pont megtárgyalásához: tájékoztató az Európai Tanács 2021. októberi üléséről.

Tisztelt Bizottság! Már megszokott bizottsági gyakorlatunkat követve és eleget téve a törvényi rendelkezéseknek egy tájékoztatót hallgatunk meg az Európai Tanács október 21-22-ei csúcstalálkozásjáról. Olyan, minden polgárt közvetlenül érintő témák kerültek terítékre, mint például az újra fellobbanó koronavírus-járvány, aztán az elszabaduló energiaárak vagy éppen a mindig aktuális migráció kérdése. *(Juhász Hajnalka megérkezik az ülésre.)*

Megkérem államtitkár urat, hogy röviden számoljon be a csúcson történetekről, és ismertesse a kormány álláspontját. Átadom a szót államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Igyekszem az elnök úr felvezetőjében is megnevezett, összetett és sokrétű napirend ellenére röviden beszámolni az Európai

Tanács október 21-22-ei üléséről, amelyen hat napirendi pont szerepelt: a Covid-19-járvánnyal kapcsolatos uniós koordináció, a digitális ügyek, az energiaárak kérdése, a migráció, illetve a kereskedelempolitika és egyéb külkapcsolati kérdések.

Az állam- és kormányfők ezeket a témákat változó intenzitással tárgyalták. Nyilván egy kétnapos csúcstalálkozón nem volt lehetőség valamennyi témát a maga teljességében feltárni, ezért az Európai Tanács által elfogadott következtetések is az egyes témák tekintetében bővebb megfogalmazást használnak, és több jövőbeli cselekvést vetítenek előre, mint mások tekintetében.

Az 1. napirendi pont, a Covid-19-koordináció megtárgyalása Ursula von der Leyen bizottsági elnök beszámolójával kezdődött, aki felszólalásában emlékeztetett, hogy az Európai Unió felnőtt lakosságának jelen állás szerint mintegy 75 százaléka átoltott, és minden második, Európai Unió területén előállított oltóanyag exportálásra került, illetve hogy eddig mintegy 600 millió EU digitális Covid-igazolvány kiállítására került sor.

A bizottsági elnök beszámolt a talán legfontosabb friss fejleményről: az úgynevezett egészségügyi unió területén az úgynevezett Egészségügyi Szükséghelyzet-reagálási Hatóság, a HERA a két Európai Tanács-ülés között felállításra került azzal a céllal, hogy megelőzze és felderítse az egészségügyi szükséghelyzeteket, és lehetővé tegye, hogy az Unió, illetve a tagállamai ezekre gyorsan reagálni tudjanak.

A járványhelyzettel kapcsolatban viszonylag kevés tagállami hozzászólás hangzott el, azonban a következtetések is mutatják, hogy az állam- és kormányfők közösen és egyhangúlag elkötelezettségüket fejezték ki a vakcinák megosztása kapcsán, ugyanakkor a vita során aggályok merültek fel az oltóanyagot előállító cégek megfelelő hozzáállása tekintetében. Továbbá több állam- és kormányfő is a vita során felhívta a figyelmet az oltással kapcsolatos szkepticizmus problémakörére, amely szerte az Európai Unióban hátráltatja az oltottsági arány emelését, és a megfelelő tájékoztatás fontosságát hangsúlyozták e tekintetben is. Továbbá természetesen az emlékeztető oltások és a gyógyszeres terápiák is előkerültek a vita során.

A 2. napirendi pont a digitális vonatkozásokról, digitális dossziékról szólt. Tekintettel arra, hogy a 2. napirendi pontban a talán két legfontosabb jogalkotási javaslat, amely jelenleg az Európai Unió asztalán van, részletesen bemutatásra kerül, illetve az azzal kapcsolatos aktuális helyzet, ezért itt csak nagy vonalakban a legfontosabb következtetésekben rögzített megállapításokra térnék ki. Egyrészt szeretném kiemelni az úgynevezett Út a digitális évtizedhez című uniós dokumentumot, amely a 2030-ra előirányzott digitális célokat foglalja magában. E tekintetben az állam- és kormányfők a következtetésekben üdvözltek ezt a dokumentumot, és egyhangúlag azt rögzítették, hogy az Európai Unió digitális átállásának az itt megfogalmazott célok mindenképpen egy kulcselemét jelentik.

Ezenfelül a két említett jogalkotási javaslat, a digitális szolgáltatásokról, illetve a digitális piacokról szóló javaslatok mellett terítékre került az adatgazdaság, illetve a mesterséges intelligencia kérdése is, illetve az ezekkel kapcsolatos uniós javaslatok és további jogalkotási feladatok, valamint az európai digitális identitás kérdése; és végül, de nem utolsósorban a mikrocsipgyártással összefüggő problémák kezelését is szándékozni kívánó bizottsági javaslat, amely elé nagy várakozással tekintenek a tagállamok, különös tekintettel azok, amelyek a mikrocsiphiány által nagyon súlyosan érintett autógyártás révén közvetlenül is elszenvedik a jelenlegi hiány hatásait.

Végül, de nem utolsósorban szintén a digitális témák körében kerültek megtárgyalásra a kiberbiztonsági koordinációval kapcsolatos kérdések, így az állam- és kormányfők rögzítették, hogy a kiberbiztonsági fenyegetésekkel szemben fokozni szükséges a koordinációt, különös tekintettel az úgynevezett nagyszabású

kiberbiztonsági incidensekre, illetve az esetlegesen előálló válságokra adandó hatékony koordináció előmozdítására.

Ahogy elnök úr bevezetőjében is szerepelt, az energiaárak képezték a csúcstalálkozó egyik legfontosabb témáját, és a legmélyebb és leghosszabb vita is ezzel a kérdéssel kapcsolatban alakult ki, a tagállamok ugyanis megosztottak voltak, illetve a tagállamok és az uniós intézmények, jelesül is a Bizottság között sem alakult ki egyetértés egyfelől az áremelkedés, a jelenleg tapasztalható energia-áremelkedések kiváltó okait, másrészt az ezek miatt szükséges intézkedéseket, illetve az áremelkedés kezelését illetően.

A kérdést az érintett tagállamok közül elsőként Spanyolország kérte napirendre, amit több tagállam, így köztük Magyarország is, támogatott, egyben kérve az Európai Bizottságot, hogy elemezze a jelenlegi helyzetet, az energiaár-emelkedés kiváltó okait, és vázolja fel, hogy milyen rendelkezésre álló eszközök vannak az Európai Unió tarsolyában, illetve milyen uniós intézkedésekkel lehetne ezt a helyzetet kezelni.

Erre való válaszul és a csúcstalálkozó előkészítéseképpen az Európai Bizottság kiadott egy közleményt, amely elemezte egyfelől az energiaár-emelkedés okait, másrészt intézkedéseket is megnevezett, azonban fontos hangsúlyozni, hogy a bizottsági közlemény - és ez több tagállam részéről is kritika tárgya lett - az áremelkedést egyszerű tényezőkre vezeti vissza. Strukturális, a belső energiapiaci működésből fakadó és az uniós klímapolitikával összefüggő tényezőket a bizottsági papír nem azonosított; a helyzet kezelése érdekében pedig uniós intézkedések nem kerültek megnevezésre a bizottsági dokumentumban. A helyzet kezelését a Bizottság szinte kizárólagosan a tagállamokra bízta, hosszabb távon pedig nem kínál egyéb megoldást, illetve kiutat az energia-áremelkedés kérdéséből, mind a zöldirányvonal további, még erőteljesebb és még gyorsabb végrehajtását.

A tagállamok jelentős része a lakosságuk védelme érdekében már eddig is többféle intézkedést hozott az energiaár-válság kezelésére. Spanyolországban, amely a napirendi pont egyik kérelmezője volt, az energiát terhelő adót elengedték; Franciaországban pedig egyfajta utalványt vezettek be, amely a legsérülékenyebb fogyasztók helyzetét kívánja kezelni.

Magyar részről természetesen egy speciális helyzetben vagyunk a 2013 óta fennálló rezsicsökkentési intézkedéseknek köszönhetően. A jelenlegi helyzetben is jól vizsgázott ez a megközelítés, illetve a rezsicsökkentési politika rendszere, és sikerült megvédeni a magyar lakossági fogyasztókat a hirtelen áremelkedéstől. Azonban azt mindenképpen szükségesnek tartjuk, és ezt miniszterelnök úr az Európai Tanács ülésén a vita során is megerősítette, hogy a további hatások felmérése tekintetében az Európai Bizottságnak részletes, a teljes Európai Unióra kiterjedő és a tagállamok szintjén az esetlegesen jelentkező hatásokat felmérő hatástanulmányt és hatásvizsgálatot kell készítenie. Azt ugyanis a Bizottság maga is elismeri, hogy a jelenlegi fűtési szezonban mindenképpen magasan maradnak az árak, és várhatóan ezt követően is egy, a korábbinál jóval magasabb szinten fognak stabilizálódni.

Ennek megfelelően kértük, hogy az energiaár-emelkedést egy szélesebb kontextusban, az úgynevezett az „Irány az 55%!”, a „Fit for 55%!” csomag vagy egyszerűen csak az uniós klímacsomag keretében is értelmezze, illetve elemezze a Bizottság, amely nyilvánvalóan a természetéből és az általa érintett témák jellegéből fakadóan is nyilvánvalóan hatással lesz majd az energiaárakra.

A lakosság szempontjából, amint arról volt már alkalmam többször beszámolni a tisztelt bizottság előtt, a közlekedés, a közúti közlekedés, másfelől pedig az épületek bevonása jelenti a legfőbb vitás pontot az úgynevezett kibocsátás-kereskedelmi rendszer, az EU ETS-rendszer alá, amelynek egészen nyilvánvalóan és közvetlenül egy áremelkedést kiváltó hatása lesz a lakossági energiaárakra.

Ezt a javaslatot, amint arról már többször szó volt, magyar részről természetesen ellenezzük. Ezzel a negatív hatással, illetve a lakosságra, a családokra hátrányos forgatókönyvvel a Bizottság maga is számol, hiszen a klímacsomag részét képezi az úgynevezett szociális klímaalapra vonatkozó rendelettervezet, amelynek igazolásaként, illetve a jogalkotási javaslat indokolásában a Bizottság maga is elismeri, hogy többletterheket fog róni a lakosságra, az állampolgárokra, és különösen a legkiszolgáltatottabb fogyasztókra nézve fog a klímacsomag hátrányos hatást gyakorolni. Ennek érdekében terjesztette elő ezt az úgynevezett szociális klímaalapra vonatkozó javaslatot, amely azonban az előzes értékelések alapján távolról sem lesz elegendő ahhoz, hogy a negatív hatásokat kompenzálni tudja.

Ennek megfelelően arra is következetesen figyelmeztettünk magyar részről, hogyha aránytalan terhet okoznak a nem megfelelően előkészített intézkedések a lakosság részére, az a társadalmi igazságtalanságon túl a klímaválság kezelésének alapjait is alááshatja, hiszen a bizalmat megrengeti, és az állampolgárok elkötelezettségét pedig gyengíti, hogyha ilyen előkészítetlen, hatásaiban fel nem mért és személyes életükben súlyos hátrányokat okozó intézkedéseket irányoz elő az Európai Unió.

Ennek megfelelően egy fontos eredmény, hogy végül az energiaárakkal kapcsolatos vita eredményeként az állam- és kormányfők konkrét feladatként szabták a Bizottság számára, hogy vizsgálja meg az uniós gázpiac és a villamosenergia-piac működését, és ezen felül elemezze az uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszerben értékesített kvóták piacát is, és ennek megfelelően, illetve ezekkel összefüggésben tegyen konkrét javaslatokat is.

A következő napirendi pont a migráció kérdése volt, amely már nem először került elő az állam- és kormányfők ülésén, és ezúttal is az energiaárak mellett a másik központi témát jelentette a csúcstalálkozón, amit a migrációs statisztikák is alátámasztanak, amit mind a Bizottság, mind a vita során felszólaló tagállamok megerősítettek. A Frontex statisztikai szerint 2021 januárja és szeptembere között az Unió határain regisztrált illegális határátlépések száma megközelítette a 134 ezret, ami azt jelenti, hogy a koronavírus-járvány előtti utolsó, tehát a 2019-es adatokhoz képest ez 47 százalékos emelkedés, igazolva azt, hogy az ideji magas számok nem csupán a koronavírus-járvány miatt mérséklődő migrációs nyomás fényében tűnnek magasnak, hanem a vírus okozta csökkenést megelőző időszakhoz képest is komoly, jelentős és ugrásszerű emelkedést jelentenek. Nyilvánvalóan egyrészt az afganisztáni tálib hatalomátvétel, másrészt pedig a belorusz hibrid támadás következtében is kibontakozó új migrációs válság, amely az Európai Unió ajtaján kopogtat, szükségessé tette, és a tagállamok többsége ezt támogatta, hogy a legmagasabb politikai szinten az állam- és kormányfők eszmét cseréljenek, és döntést hozzanak arról, hogy mi a további teendő.

Ennek megfelelően az Európai Tanács főleg a migráció külső dimenziójára fókuszálva részletes vitát folytatott a témáról. Ennek során a származási és tranzitországok támogatása, a külső határok megfelelő védelme, a visszatérések fokozása, továbbá természetesen a hibrid fenyegetések elleni fellépés kerültek a középpontba. Júniusban az Európai Tanács felhívta a Bizottságot, hogy készítsen cselekvési tervet a származási, illetve tranzitországok tekintetében. Nyolc cselekvési terv készült el, ezek bemutatásra kerültek a csúcstalálkozón. Ezeknek a terveknek az a célja, hogy megerősítsék a migráció szempontjából kiemelt országok és az Unió közötti partnerségeket, és egyhangúlag a tagállamok kifejtették azt az álláspontjukat, hogy az Unió előtt álló legfontosabb feladat ezeknek a cselekvési terveknek a gyakorlatba történő átültetése - a Bizottságnak, illetve a kül- és biztonságpolitikai képviselőknek közös felelősséggel.

Szintén egyetértés volt abban, és ezt a következtetések is rögzítik, hogy a külső határok hatékony védelme elengedhetetlen, szükséges a jelenleginél nagyságrendekkel hatékonyabbá tenni a visszatéréseket, a visszafogadási egyezményeket teljeskörűen kell alkalmazni, és a másodlagos mozgásokat pedig lehetőség szerint csökkenteni kell.

Magyar részről kiemelt kérdésként tekintettünk a szíriai menekülteket befogadó országok, elsősorban pedig Törökország, Jordánia és Libanon támogatására, és emellett szorgalmaztuk, hogy azon észak-afrikai partnerek támogatása is kerüljön az Unió napirendjére, amelyek sikeresen tartóztatják fel a migrációs áramlást. E tekintetben pozitívum és fontos eredmény, hogy a következtetések szövegébe, illetve az ekként elismert tagállamok közé Egyiptom is bekerült, amely ország az illegális migráció elleni küzdelem mellett több mint 130 ezer szír menekültnek ad jelenleg otthont.

Természetesen az EU-Törökország-nyilatkozat, a 2016-ban Törökországgal kötött megállapodás megfelelő alkalmazása is vita tárgyát képezte, és a tekintetben egyetértés volt ismét, hogy az EU-török kapcsolatok és a nyilatkozat mindkét oldalról megfelelő és teljes körű végrehajtása a migrációs együttműködés egyik sarokkövét jelenti.

Az új uniós költségvetésről szóló tárgyalások során létrejött az úgynevezett szomszédsági fejlesztési és nemzetközi együttműködési eszköznek, az NDICI nevű pénzügyi eszköznek egy olyan borítékja, amely a migráció külső dimenziójára az eszköz teljes összegének 10 százalékát elkülöníti. Az Európai Tanács ezzel kapcsolatban is október 21-én elfogadott következtetéseiben felszólította a Bizottságot, hogy az ezzel kapcsolatos konkrét javaslatait minél hamarabb terjessze az állam- és kormányfők elé.

Természetesen a belorusz határszakaszon, Lettország, Litvánia és Lengyelország Belorussziával közös határain kialakult helyzet volt az egyik legközvetlenebb kiváltó oka a migrációs témakör megtárgyalásának. Ezzel kapcsolatban az Európai Tanács kilátásba helyezte további szankciók bevezetését belorusz természetes és jogi személyek ellen egyaránt, és immár sokadjára elítélte a migráció politikai eszközként történő alkalmazását.

Ezzel kapcsolatban fontos megemlíteni, hogy az Európai Tanács ülését megelőzően hazánk mellett mintegy 12 tagállam közös levélben fordult az Európai Bizottsághoz, amelyben egyebek mellett közösen megfogalmazták a fizikai határárok létesítésének és uniós finanszírozásának igényét, illetve a fizikai határárok Európai Bizottság általi jogi és anyagi elismerését. Tették mindezt azért, mert ahogy az utóbbi időben kibontakozott ez a trend, a 2016 óta folytatott magyar megoldás nem példa nélküli, számos más országban is és egyre több európai uniós tagállamban ezzel védekeznek az egyébként ellenőrizhetetlenné váló illegális migrációs nyomással szemben. *(Dr. Tiba István megérkezik az ülésre.)* Az Európai Tanács ennek megfelelően, és ez is egy fontos eredménye a tanácsülésnek, felkérte az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a migrációs uniós keret, a migrációs jogi keret módosítására, és tegyen konkrét javaslatot ennek részeként a nemzeti intézkedések megfelelő anyagi támogatására vonatkozóan is.

Ennek ellenére az Európai Bizottság elnöke a csúcstalálkozót követő nyilatkozatában már igyekezett leszögezni, hogy a Bizottság továbbra sem szándékozik, idézem, „szögesdrótot és falakat finanszírozni”. Ebből következik, hogy sok feladat vár még ránk, és sok vita le fog még folyni az Európai Tanács ülésén, hogy a Bizottságot sikerüljön meggyőzni arról, hogy ne hátráltassa, hanem segítse a tagállamokat az illegális migráció elleni küzdelemben.

Ennek megfelelően, mint az a bizottság számára is minden bizonnyal ismert, miniszterelnök úr levelet intézett Ursula von der Leyen elnök asszonyhoz, amelyben jelezte, hogy a határzár, mint egy immár széles körben elfogadott, és az idők során

hatékonyságát számtalanszor bizonyított határvédelmi rendszer létesítését és fenntartását az Európai Uniónak is támogatnia kellene. Ennek részeként természetesen a magyar határvédelmi erőfeszítéseket és a magyar határkerítést is anyagi, jogi és erkölcsi elismerés illeti.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az idő előrehaladtára tekintettel itt lezárnam a csúcstalálkozóról tartott beszámolót, és az esetleges kérdések keretében szívesen részletezem az egyes napirendi pontokat.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úrnak a beszámolóját, amelyből látszik, hogy egy nagyon izgalmas Európai Tanács-ülés volt. Köszönjük miniszterelnök úrnak, illetve a magyar illetékeseknek, hogy a napirendi pontoknál megfelelően hallatták a szavukat, képviselték a magyar polgárok érdekeit.

Megnyitom a vitát. Kinek van kérdése, véleménye első körben? *(Jelzésre:)* Úgy látom, Juhász Hajnalka képviselő asszony jelentkezett. Tessék parancsolni!

Hozzászólások, vélemények

JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon szépen köszönöm államtitkár úrnak a nagyon részletes beszámolóját. Elnézést, hogy nem tudtam az elején itt lenni, de külügyi bizottsági ülésünk is volt.

Engem az energiaárakkal kapcsolatos vita érdekelne. Régóta beszélünk a hatástanulmány fontosságáról, szükségességéről, hogy az Európai Bizottság adjon ki hatástanulmányt, és azon sem lepődünk meg, hogy Spanyolország szeretné napirendre venni a kérdést, hiszen bajban van a karbonsemlegesség elérésével, bizony nagy bajban. Mikor várható államtitkár úr szerint hatástanulmány a Bizottság részéről? A közleményben utalt erre például az Európai Bizottság, mert ezt régóta kérjük, és nem korrekt dolog a Bizottság részéről, hogy 2030-ra és 2055-re úgy fogalmaz meg ajánlásokat, hogy nem látjuk, hogy a tagállamok a szép ígéreteken túl mit teljesítenek a kibocsátás vonatkozásában. Tudtunk-e ebben előrelépést tenni, akár tagállami szinten azok, akik hasonló állásponton vannak, vagy ezzel kapcsolatban mi várható a Bizottság részéről? Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Következik Bana Tibor képviselő úr, tessék parancsolni!

BANA TIBOR (független): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Köszönöm szépen a beszámolóját az Európai Tanács üléséről. Két kérdést szerettem volna feltenni, de az egyiket nagyjából kimerítően megválaszolta, itt a határvédelmi intézkedéseknek az Európai Bizottság vagy az Unió általi finanszírozására vagy esetleges társfinanszírozására gondolok, hogy ezt valamilyen módon anyagilag támogatják-e. Elmondta államtitkár úr, hogy ezzel összefüggésben Ursula von der Leyen elég egyértelmű álláspontot fogalmazott meg. Ennek ellenére, ha jól vettem ki a szavaiból, akkor még igyekeznek lépéseket tenni, gondolom, másokkal is összefogva, abba az irányba, hogy ez változzon, és mégiscsak legyen erre lehetőség, ami egyébként mindenképpen jó és fontos lenne.

A másik kérdésem pedig egy olyan témakört érint, amit több alkalommal előhoztam már, itt a szakbizottsági ülésen is sokszor beszéltünk már erről államtitkár úrral, méghozzá az egyes oltások elfogadására gondolok, elsősorban a Szputnyik-vakcina elfogadására. Ezzel összefüggésben látszik-e bármilyen elmozdulás? Hiszen nagyon fontos lenne, én elsősorban az Ausztriába ingázók szempontjából közelítem meg ezt a kérdést, akikkel folyamatosan kapcsolatban vagyok, és ezeket a jelzéseket megteszik, de hozzáteszem, hogy természetesen nemcsak az ő oldalukról, hanem ez mindenki számára egy előrevivő lépés lehetne. És akkor itt még annyit szeretnék

hozzátenni, hogy nyilván most zajlik Magyarországon a harmadik oltás melletti kampány, természetesen a családom és magam is élni fogok ezzel a lehetőséggel, de vajon ez nyit-e lehetőséget, tehát ha mondjuk adott esetben bárki az érintettek közül mondjuk Szeptnyik-oltást kapott, és harmadik oltásként pedig egy másfajta oltást, másfajta vakcinát vesz fel, akkor legalább ebben lehet-e változás, hogy azt el fogják fogadni, hiszen ott ugyan egyszeri oltásról van szó, de legalább kompromisszumos javaslatként, főleg Ausztria, de egyébként más nyugati országok, tehát összességében uniós szinten is nyitottak lennének erre, erről volt-e bármilyen diskurzus a tanácskozáson? Vagy esetleg más módon, nem hivatalos úton van-e információja erről államtitkár úrnak? Erre vonatkozna a kérdésem. Várom megtisztelő válaszát! Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Balczó alelnök úr, tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Én is köszönöm államtitkár úr részletes tájékoztatóját. Ezt nemcsak formálisan mondom. Azért nincs több kérdésem, csak egyre akarok kitérni, mert valójában nagyon lényegre törően elmondta, hogy ott mi történt, és igaza van elnök úrnak, hogy ez mennyire egy izgalmas csúcstalálkozó volt. Az izgalmak sokszor abban merülnek ki, hogy vita van, de eredmény azért nagyon kevés napirendi pontnál született megnyugtató módon.

Én is a vakcinakérdésre szeretnék kitérni. Nyilván nem tudom, hogy milyen mélységig foglalkozik ezzel az európai csúcs, mert igen, Magyarországon nagyon sokat vették föl a Szeptnyik-oltást. Gulyás Gergely miniszter úr is, aki eszerint mindeddig PCR-tesztekkel tudott beutazni például Belgiumba, ahol ezt nem fogadják el. Talán még most is, mert a Janssen&Janssen után, ha jól tudom, 21 nap az az időszak, ami után elfogadják oltottnak, de felmerült-e, hogy milyen szinten áll a Szeptnyik-oltás elfogadása? Nyilván minket, magyarokat ez jelentősen érint.

Nem akarom a válaszadó szerepét átvenni államtitkár úrtól, csak egy információt mondanék Bana képviselő úrnak. Nem fogadják el, kizárólag az egydózisú Janssen&Janssen vakcinát fogadják el két Szeptnyik után, vagy ahol nem fogadják el a Sinopharmot, két Sinopharm után, tehát csak azt, ami önmagában egy vakcinával történik. Tehát ilyen kedvezményre egyelőre, ahogy én ennek utánajártam, nincs lehetőség. Nem véletlenül a miniszter úr is Janssen&Janssennel oltatta be magát, függetlenül attól, hogy nem ez a javasolt protokoll.

Egyébként, ha már erről beszélek - nem akarom sokáig fenntartani a bizottsági ülést -, de például Ausztriában is, nagyon érdekes, most akadtam rá arra, és örömmel láttam - éltünk is vele, mert a feleségem Sinopharmmal oltatta be magát kétszer -, hogy be tudunk utazni. De a Katalin-napi utazásra lefoglalt szállást le fogom mondani, mert ahogy jobban megnéztem, kiderült, hogy a beutazásra a Sinopharm alkalmas, de vendéglátóhelyek, éttermek igénybevételére nem. Tehát csak azt jelzem, hogy itt rendkívül bonyolult az a tagállami protokoll, ami szerint végül is a nem az Európai Gyógyszerügynökség által jóváhagyott vakcinát elfogadják. Ezzel az utazni szándékozó képviselőtársak figyelmét hívtam fel arra, hogy célszerű ezt nagyon alaposan megnézni. Köszönöm.

ELNÖK: Több kérdést nem látok. Tisztelt Államtitkár Úr! Egy rövid kérdésem van. Hallottuk, hogy a digitális és a zöldátállás alá tartozó projektekre a 2020 utáni költségvetés jelentős forrásokat irányoz elő. Régóta húzódik a vita a tiszta energiaforrások minősítéséről az úgynevezett taxonómiai rendelet kapcsán.

Szeretném megkérdezni, hogy hol tart ez a folyamat? Várható-e, hogy mind a nukleáris energia, mind a gáz tisztaenergia-forrásnak minősüljön? Kérem államtitkár

urat, hogy akkor röviden válaszoljon a kérdésekre. Visszaadom a szót, tessék parancsolni!

Dr. Ökrös Oszkár válasza

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a kérdéseket.

Megpróbálok időrendben válaszolni. Juhász Hajnalka képviselő asszony kérdésére először, a klímával kapcsolatban a bizottsági hatástanulmány. Mivel az Európai Tanács nem először kérte fel a Bizottságot, hogy végezzen hatástanulmányokat a klímaambíciók növelésével kapcsolatban, legutoljára például az új klímatorvény, illetve a megemelt 2030-as célkitűzések kijelölését megelőzően is már megtettük ezt.

A klímacsomag mellé, szeretne volna több tagállam is, hogy ha az Európai Bizottság, amikor javaslatot előterjeszt, akkor ezeket a hatástanulmányokat melléteszi. Erre nem került sor. Most újra megerősítette az Európai Bizottság, annyiban talán sürgetőbb a helyzet a Bizottság részére is, hogy a kérdés sokkal közvetlenebb és közelebbi módon szerepel a politikai napirenden, mint akkor, amikor ezeket a 2030-as ambíciókat kitűzték célul, tekintettel arra, hogy nemcsak eddig emelkedtek az energiaárak, de azt maga a Bizottság is elismerte a vita során, ahogy ezt idéztem, hogy a jelenlegi fűtési szezon folyamán emelkedni fognak, és ezt követően is egy korábbinál jóval magasabb szinten várható, hogy stabilizálódnak. Ezért azt várjuk, hogy egyre erősödik a nyomás a Bizottságon, túl a Következtetésekben rögzített feladatszabáson, és ennek megfelelően valamivel muszáj lesz, hogy előálljon.

Azzal kapcsolatban érezhető a Bizottság habozása, illetve visszafogottsága, hogy a saját maga által már bemutatott klímakeretnek a negatív dimenzióit hogyan lehetne elrejteni különböző mechanizmusok és adatsorok között, azaz azt nem várjuk, hogy a klímacsomag adott esetben energiapolitikai és a lakosságra nézve is hátrányos aspektusait a Bizottság majd megnevezi. De mindenképpen olyan hatástanulmányokkal, illetve előzetes értékeléssel kell előállnia, amelyek alapján ezt a tagállamok maguk képesek lesznek elvégezni, és tudják azonosítani azokat a kérdéseket, amelyeket újra és újra az Európai Tanács szintjén mint primer politikai kérdést meg kell tárgyalniuk, illetve ki kell jelölniük majd azokat a vörös vonalakat, amelyek között a Tanácsban a Bizottság javaslatai alapján a jogalkotási munkának tovább kell folynia.

Úgyhogy reméljük, hogy a soron következő francia elnökség során a Bizottság előáll ezekkel a számokkal, hiszen vannak ennek a csomagnak olyan hatásmechanizmusai és olyan dimenziói, amelyekkel kapcsolatban már a Bizottság eddig sem tudta véka alá rejteni, hogy az maga is hozzájárul az energiaár jelenlegi emelkedéséhez, illetve az energiapiaci helyzethez. Egyfelől nyilvánvaló a statisztikai összefüggés a klímacsomag publikálása és az energiaár-emelkedések között, másfelől pedig a Bizottság, bár éppen az ellenkezőjét kívánta ezzel bizonyítani, de elismerte, hogy csaknem egynegyed részben a jelenlegi kvótakereskedelmi rendszer és ennek a jelenlegi helyzetre nem megfelelően alkalmazható struktúrája az oka az energiaár-emelkedésnek.

Ahogy említettem, a feladat arról szólt, hogy uniós intézkedéseket irányozzon elő az energiaárak elszabadulásának kezelésére, ehhez képest ez a bizottsági papír lényegében tagállami intézkedéseket gyűjtött egy csokorba, és azt mondta, hogy akit ez zavar, az oldja meg saját nemzeti hatáskörben - most nyilván leegyszerűsítve, összefoglalva a bizottsági papírt. Ehhez képest még ez a bizottsági dokumentum is elismeri azt, hogy az áremelkedések okai, amelyek nem a jelenlegi uniós architektúrából erednek, jórészt egyszeri tényezők, tehát a szélcsendes időjárás Németországban, a hurrikánok helyzete, az LNG-szállítások és hasonlók, mind olyan

egyszeri tényezők, amelyek nem maradnak benne jó esetben a rendszerben vagy nem ebben az összetételben, azonban az energiaár-emelkedésekhez nagyon jelentősen, egynegyed részben hozzájáruló kibocsátáskereskedelmi struktúra hiányosságai ott maradnak, és ezek mindenképpen kezelésre szorulnak. Úgyhogy azt reméljük, hogy ezen a vonalon továbbmenve a soron következő fél évben a Bizottság előáll majd valami használható alapidokumentummal.

Bana képviselő úr és Balczó alelnök úr által is felvetett harmadik oltással kapcsolatban a legfontosabb az, amint arról már többször szó volt a tisztelt bizottság ülésén, hogy az uniós digitális Covid-igazolvány egy európai keretet rögzít, és a tagállamok maguk döntenek el, hogy azt milyen jogokkal töltik fel. A Balczó alelnök úr által említett ausztriai példa éppen ezt támasztja alá, azaz az uniós keret nem szabja meg, hogy a Covid-igazolvány milyen intézkedéseket, illetve milyen jogokat kapcsol az egyes tagállamokban az igazolvány meglétéhez, illetve, hogy az igazolványt milyen oltások és azok milyen kombinációja révén ismeri el. Ami pozitívum, és ezt mi a tárgyalások során támogattuk - ha emlékeznek rá, akkor a Covid-igazolványra vonatkozó rendelet tárgyalása során magyar részről jóval hátrányosabb javaslatok voltak az asztalon, nem utolsósorban például az Európai Parlament kategorikusan meg kívánta tiltani a szabad mozgás jogát a keleti vakcinával oltott uniós polgárok részére, ezenfelül ki akarta venni a tagállamok kezéből azt a jogot, hogy maguk is korlátozó intézkedéseket vezessenek be -, magyar részről egy nagyon fontos pozitívumnak tartjuk egyrészt, hogy ez a tiltás természetesen kikerült a rendeletből, így a tagállamok maguk dönthetnek az elfogadásról, másrészt pedig hogy minden tagállam, így Magyarország is, szabadon dönthet arról, hogy mely állampolgárokat milyen jogalapon és milyen jogokkal felruházva engedi be, illetve hogy számukra mihez és milyen módon enged hozzáférést.

Konkréten a Szputnyik és a Sinopharm vakcinák engedélyezési rendszere. Ugye, a kínai vakcina már tavasszal megkapta a WHO engedélyezési listát, így eggyel úgymond beljebb került a Covid-igazolvány koncentrikus engedélyezési vagy pozitív elbírálási körében, ugyanakkor arról nincs hír, hogy az Európai Gyógyszerügynökség centrális engedélyéért folyamodott volna. Hasonló a helyzet a Szputnyik vakcinával, ahol ez a folyamatos, tehát szakértői értékelés, az úgynevezett rolling review zajlik az EMA ajánlása alapján, végsősoron az EU általi engedélyezéshez vezető eljárás részeként, de a feltételes engedélyre vonatkozó kérelmet tudomásunk szerint a gyártó még nem nyújtotta be. Itt nyilván többoldalú, az európai uniós intézmények, illetve a gyártó országok viszonylatában jelentkező megfontolások képezik ennek az alapját, ennél fogva egyetlen uniós tagállamnak sincs erre külön hatása.

Ha még egy mondatot megengednek. Az uniós Covid-igazolvánnyal kapcsolatban, ahogy említettem, és ezt mindig fontos hangsúlyozni, van egy keret, amelyet a tagállamok töltenek ki; ez a harmadik oltásra is igaz, tehát a tagállamok maguk mondják meg, hogy a harmadik oltás esetén milyen permutációkhoz milyen jogokat kapcsolnak. Konkréten Ausztria tekintetében, de kérem a kollégákat, hogy javítsanak ki, arról tudunk, hogy Ausztria és Németország is még nem nyilatkozott arról, hogy mit és milyen módon fogad el. Talán az egymásnak ellentmondó információk is ebből fakadhatnak, viszont vannak olyan tagállamok, amelyek már jelezték, hogy harmadik oltásként a keleti vakcinával oltottak esetében is teljes értékű szabadmozgást fognak engedélyezni, és nyilván a tagállamok egy jelentős része pedig további időt kért ahhoz, hogy ezt a döntést meghozza, nyilván a járvány további alakulására vonatkozó adatok fényében.

Höröcsik elnök úr érdeklődött a taxonómiarendeletről kapcsolatban. Nem függetlenül az energiaárak alakulására vonatkozó vitától, illetve a klímacsomaggal kapcsolatos további magas szintű politikai megfontolásoktól - az Európai Tanács

ülésén is előkerült mind a nukleáris energia, mind a gáz mint átmeneti energia kérdése -, továbbra is következetesen és most már erős szövetségben közösen Franciaországgal, amely talán az úgynevezett atomklub vezetője, mindenesetre a legnagyobb és legerősebb tagállama ennek a hasonlóan gondolkodó országcsoportnak, azt kérjük, hogy a nukleáris energia mint alacsony kibocsátású technológia kerüljön elismerésre ebben az úgynevezett zöld energiákat osztályozó vagy ezek osztályozási rendjét rögzítő taxonómiarendelethez, ezenfelül pedig a földgáz átmeneti szerepét is el kell ismerni, hiszen az teljesen nyilvánvaló, hogy a szénnél és a hasonló magas kibocsátású energiahordozóknál a gáz, ha nem is a legjobb, de egy nyilvánvalóan jobb megoldást jelent, és a földgáz az európai energiapiacra még hosszú ideig jelen lesz.

Így ennek megfelelően annál cizelláltabb és hatékonyabb megoldást kell javasolni, mint amit lényegében a már említett papírjában a Bizottság terjesztett elő az energiaárakkal kapcsolatban, amely lényegében és leegyszerűsítve azt mondja, hogy ha nincs földgáz, akkor az ára sem fogja majd zavarni a tagállamokat, úgyhogy tovább kell menni ezen az úton. Úgyhogy a taxonómiarendelet - köszönöm, hogy elnök úr felhívta erre a figyelmet - egy fontos mérföldkő ez ügyben, és ahogy említettem, ez szorosan összefügg a klímacsomaggal, illetve az energiaárak alakulásának kérdésével.

Ha megengedik, végezetül még egy mondatot mondanék válaszul, mert Bana Tibor képviselő úr említette a határvédelemmel kapcsolatos kérdést, illetve kifejezte azt a reményét, hogy most - több tagállammal közösen képviselt álláspont alapján - talán sikerül elérni, hogy a Bizottság anyagilag is támogassa a fizikai határvédelem létesítését. Itt azt szeretném megjegyezni, hogy az uniós jog, a jelenleg hatályos uniós szabályozás semmilyen módon nem tiltja azt, amitől a Bizottság kategorikusan elzárkózik.

Ahogy említettem már, közvetlenül az Európai Tanács ülést követően a Bizottság kizárta, hogy szögesdrótokra és falakra - ahogy Ursula von der Leyen említette - pénzt adjanak. Ennek semmilyen uniós jogi alapja nincs, ez kizárólag a Bizottság saját jogértelmezése és politikai indokokból meghozott döntése, úgyhogy semmilyen jogalkotást nem kívánna az, hogy akár a magyar határvédelmi erőfeszítéseket, akár más - egyre bővülő - országcsoport-tagjai határvédelmi erőfeszítéseit anyagilag is elismerje a Bizottság. Ez csupán politikai döntés kérdése, úgyhogy köszönjük szépen, hogy ebben egyetértünk.

ELNÖK: Még egyszer köszönjük szépen államtitkár úrnak a részletes beszámolóját és a kérdésekre adott válaszát.

*(A napirendi pont tárgyalása befejezésének időpontja: 11 óra 21 perc.
A bizottság 11 óra 21 perctől zárt ülésen folytatta munkáját,
melyről eltérő minőségű jegyzőkönyv készült.)*

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Szűcs Dóra és Madarász Mária